# راهنمای درخواست مدالیتی های تصویربرداری شایع

دکتر علیرضا رادپور
رادیولوژیست
مهر ماه ۱۴۰۰

# کلیات

- برای تشخیص ارزیابی یا پیگیری بیماری از روش های تصویربردرای استفاده میشود
- هریک  مدالیته ها به تنهایی یا ترکیبی از انها میتواند بما کمک کند

# انواع روش های تصویر برداری

- رادیولوژی
- پانورکس
- ماموگرافی
- سونوگرافی
- CT scan
- MRI
- سنجش تراکم استخوان
- تصویربرداری هیبرید – PET scan و....
- انژیوگرافی – انترونشن و.....

# نکات کلیدی

- دنبال چه میگردیم ؟
- ایا مدلیتی های تصویربرداری بما کمک میکند ؟
- چطور درخواست کنیم ؟
- ایا مدالیتی مد نظر ما در دسترس هست ؟
- علاوه بر موادر فوق انتخاب مدالیتی تصویربردرای مناسب برای بیمار به موادر زیر هم وابسته است – شرایط بیمار – در دسترس – ارزان و کم ضرر ترین

# نکات کلیدی ادامه

- همیشه گرانترین و high tech مناسبترین انتخاب نیست
- هر مدالیتی چیزی خاصی را بما نشان میدهد
- مثلا شکستگی گرافی - خونریزی مغزی سی تی

# نکات کلیدی ادامه

- در خواست باید مطابق ایتم های تعریف شده، کتاب ارزش نسبی خدمات سلامت باشد.
- برای بررسی ؟ چه مدالیتی ؟ چگونه بنویسیم ؟
- شرح حال هر چند مختصر بسیار کمک کننده است .

# نکات کلیدی ادامه

برای برخی بیماریها وبرخی ضایعات روش های ومدالیتی های خاصی وجود دارد مثلا برسی همانژیومای کبدی سی تی تری فازیک – یا میکروا دنوم هیپوفیز ام ارای دینامیک هیپوفیز

هر مدالیتی محدودیت های دارد مثلا جایی که گاز است سونوگرافی کمک کننده نیست – ام ار ای در فردی که پیس میکر دارد خطرناک است و .....

برخی مدالیتی ها عوارض وضرر هم دارند مثل سی تی – رادیولوژی

شرایط بیمار مثلا حاملگی – کراتنین بالا برای درخواست سی تی با کنتراست - سونو واژینال برای افراد virgin

# نکات کلیدی ادامه

- درمواردی که موضوع پیچیده است ویا مشکل خاصی وجود دارد حتما با رادیولوژیشت مشاوره شود
- شرح حال مختصر میتواند در نحوه نگارش گزارش برای حل مسیله بیمار کمک کند
- فرمت نسخه نویسی ( نام نام خانوادگی –سن- تاریخ و... ) در غالب نسخ کاغذی ویا الکترونیک باید راعایت شود

# رادیولوژی

- چون تصویر دو بعدی است اغلب حداقل دو نما درخواست میشود ولی در برخی موادر یک نما
- بررسی تخصصی در رادیولوژی را رادیوگرافی رنگی گویند مثل بایوم انما و....
- برای بررسی ترومای صورت وسینوزیت بصورت اولیه درخواست واترز در مرحله بعد ممکن است گرافی تکمیلی با نمای های مختلف درخواست شود
- در ترومای گردن یا مولتی پل تروما لترال گردن
- رادیوگرافی استاندارد قفسه سینه رخ و ایستاده
- تروما – شکستگی دنده رادیوگرافی رخ بعد دنده ، چون عوارض شکستگی مهمتر از شکستگی است
- پارگی احشاء و بررسی هوا زیر دیافراگم ،رادیوگرافی گرافی رخ قفسه سینه
- شکم حاد- رادیوگرافی ایستاده و خوابیده شکم
- مولتی پل تروما –رادیوگرافی لگن

# پانورکس

- رادیوگرافی خاص است
- برای بررسی فک تحتانی و مفاصل TMJ
- بیشتر در دندانپزشکی بکار میرود

# ماموگرافی

- غربالگری
- تشخیصی
- درمانی

# سونوگرافی

- سونوگرافی حاملگی (وضعیت –ضربان –سن باردرای – مایع امنیوتیک )
- NT
- طول سرویکس
- سونوگرافی انومالی
- سونوگرافی داپلر حاملگی
- بیوفیزیکال
- سونوگرافی شکم (کبد کلیه ها طحال – پانکراس )
- سونوگرافی لگن
- تیروییید
- ارولوژی ( کلیه مثانه پروستات )
- داپلر ورید وشریانی
- بیضه
- تورشن تخمدان

# سی تی اسکن

- درترومای سر – سی تی سر
- ترومای ستون فقرات
- ضایعات ریه – سی تی ریه
- ضایعات پارنشیمال ریه HRCT

# ام ار ای

- بیماری ایسکمیک مغزی
- دیسک کمر
- ترومای ستون فقرات

# سنجش تراکم استخوان

- کمر و هیپ

# نکات مهم

- برای بررسی عروق اندام ها اولین مدالیتی سونوگرافی داپلر رنگی است.
- اساس کار سونوگرافی امواج فراصوت است.
- بری شکستگی قسمت خلفی دنده اولویت درخواست رادیوگرافی استاندار قفسه سینه است.
- بررسی خونرسانی بوسیله جنین سونوگرافی داپلر رنگی انجام میشود.
- برای بررسی ضایعات ایسکمیک مغز از MRI استفاده میشود.
- در ترومای اندام ائلئیت با رادیوگرافی ساده است .
- برای بررسی همانژیوم کبدی سی تی اسکن شکم (کبد ) به روش تری فازیک استفاده میشود .
- روش استاندارد برای تراکم سنجش استخوان ،ارزیابی کمر و هیپ است.

- به پایان آمد این دفتر
- حکایت همچنان باقیست.....
- موفق باشید